

**İLKÖĞRETİM BİRİNCİ KADEME TÜRKÇE DERS
KİTAPLARINDAKİ TÜRK TARİHİNE YÖNELİK METİNLERİN
İNCELENMESİ***

**Examining Texts about Turkish History in First Level Elementary Education
Turkish Language Textbooks**

Cengiz GÖKŞEN

Yrd. Doç. Dr., Kafkas Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe
Öğretmenliği Bölümü, goksenc33@hotmail.com

Onur ER

Arş. Gör., Kafkas Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe
Öğretmenliği Bölümü, onurer1827@gmail.com

Kürşad Çağrı BOZKIRLI

Arş. Gör., Kafkas Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe
Öğretmenliği Bölümü, kursadbozkirli@kafkas.edu.tr

Özet

Tarih eğitiminin en temel amaçlarından biri, toplumda ortak ve millî bir tarih şuuru oluşturmaktır. Oysa her yeni nesil, bir öncekine göre, kendi değerlerinden biraz daha uzaklaşmaktadır. Bireylerin eğitim ve öğretime en açık oldukları, dolayısıyla eğitim öğretim hayatlarının en önemli dönemlerinden biri, temel eğitim dönemidir. Bireylerde millî bir şuur oluşmasını sağlayan en önemli vasıtalarından biri ise millî kaynaklardan beslenmiş edebi eserlerdir. Türkçe dersinin genel amaçlarını da göz önüne aldığımızda, tarihine ve kültürüne daha duyarlı nesillerin yetiştirilmesinde, Türk tarihini ve medeniyetini anlatan edebi eserlere Türkçe ders kitaplarında yer verilmesinin önemli katkı sağlayacağı kanaatindeyiz. Bu bağlamda, bu çalışmada, İlköğretim birinci kademe Türkçe ders kitaplarındaki tarih temalı metinler incelenerek, tarama modeli uygulanmıştır. Tarafımızdan oluşturulan "Tarihi Metin İnceleme Formu" ders kitaplarındaki metinlere uygulanarak, metinlerin hangi dönemlere ait olduğu tespit edilmiştir. Metinlerin taranması sonucu elde edilen bulgular nicel veriler haline getirilmiş, SPSS programıyla analiz edilerek, ilköğretim birinci kademe Türkçe ders kitaplarında Türk tarihine ait yeterli sayıda metne yer verilip verilmediği tespit edilmeye çalışılmıştır.

Anahtar kelimeler: Türkçe ders kitabı, tarih eğitimi, millî bilinç

* Bu çalışma 16-18 Haziran 2010 tarihleri arasında Atatürk Üniversitesi'nde düzenlenen I. Uluslararası Tarih Eğitimi Sempozyumu'nda sözlü olarak sunulan bildirinin gözden geçirilmiş ve genişletilmiş şeklidir.

Abstract

One of the main purposes of history education is to constitute common and national history consciousness in society. However, every new generation with respect to previous one alienates from its own values. Individuals are more open to teaching and learning during basic education, so it is the fundamental part of their educational lives. Constituting national consciousness in individuals can be provided through literacy products that have been based on national resources. When general goals of Turkish language course are considered, raising generations that are sensitive to their own history and culture can be realized through Turkish language textbooks including texts about Turkish history and civilization. In this respect, this study aims to examine historical texts in first level elementary education Turkish language textbooks. Survey method would be applied, "Historical Text Scrutiny Form" formed by researchers would be applied to texts in textbooks, and it would be determined which texts belong to which period. Results gathered through examining texts would be converted into quantitative data through analysis with SPSS program and as a result, it would be tried to determine if there is enough texts about Turkish history in first level elementary education Turkish language textbooks.

Key words: *Turkish language lesson's book, history education, national consciousness*

GİRİŞ

Hayatımızın her aşamasında kullandığımız temel araçlardan biri olan dil, evreni anlama ve anlatma aracıdır. Geçmişimizi ancak dil ile anlatabilir geleceğimizi ise dil ile kurgulayabiliriz. Bunu yapabilmek için ise sağlam bir Türkçe öğretimine ihtiyacımız vardır.

Ulusal tarihimizin yeni nesillere iletilmesi, ortak bir tarih bilinci yoluyla toplumsal ve nesiller arasında birlikteliğin sağlanması, millî eğitimimizin temel görevlerindedir. Bu görevin yerine getirilmesinde, okullardaki Türkçe derslerine önemli görevler düşmektedir. Çünkü "ulusal tarihimizin en canlı, en birleştirici, millî bilincin en iyi biçimde yapıcısı, millet ve yurt sevgisini besleyip güçlendirici örnekleri, Türkçe yazılmış sanat eserleridir ve çocuk, bu eserlerin ilk örnekleriyle Türkçe derslerinde karşılaşılacaktır" (Öz, 2001, s.2).

Eğitimin en önemli alanlarından birisi olan tarih eğitimi ise Türkçe ders kitaplarında kendine yer bulması gereken bir konudur. Tarih eğitimi, bir bütündür. İlkokuldan üniversiteye kadar uzanan öğrenim sürecinde sosyal bilimler ve sosyal bilgiler öğretiminden bağımsız olmayan bir alandır (Paykoç, 1991, s.5).

Ders kitapları, hem eğitim hem de öğretim amacıyla kullanılan temel kaynaklardır. Öğrencinin yaş ve bilgi seviyesine uygun bilişsel ve duyuşsal becerilerle donatılmış zengin metinlerden oluşan, öğretim programlarının esas aldığı ilkeler doğrultusunda hazırlanan, ihtiva ettiği bilgileri öğrenciye

aktaran basılı eğitim ve öğretim materyalleridir. Özbay (2003, s. 27), yaptığı araştırmada Türkçe öğretmenlerinin, derslerinde ders kitabından %94,44 oranında yararlandıklarını tespit etmiştir. Türkçe öğretimi genellikle yazınsal ve öğretici nitelikli metinlerle yapılır. Bu metinler öğretimin temel araçlarıdır.

Ulusal tarihin nesillere aktarılmasında en önemli görevlerden biri öğrenci ve öğretmenden sonra ders kitaplarına düşmektedir. Türkçe ders kitapları ve inceleme konumuz olan bu kitapların içindeki millî tarihle ilgili metinler, bu durumda önem kazanmaktadır. Türkçe ders kitaplarını geçmişten günümüze doğru incelediğimizde, ders kitaplarının değiştirilerek ve geliştirilerek öğrencilere sunulduğunu görmekteyiz. Her yeni nesil millî tarih bilincinden ve değerlerimizden biraz daha uzaklaşmaktadır. Bu durum, bizleri, bir kişinin insani, vicdani, ahlaki ve millî değerleri benimsediği, temel eğitim döneminde, tarih bilincinin oluşmasında en önemli vasıtalarından biri olan Türkçe ders kitaplarının içeriğini oluşturan metinleri sorgulamaya yöneltti.

Türkçe ders kitaplarının Türkçe Eğitim Programı'nın hedef ve amaçlarına yeterince uygun hazırlanamaması bir sorun oluşturmaktadır. Bu kitaplarda ulusal tarihimize yönelik metinlere yeterince yer verilmemesi, problemimizin temelini oluşturmaktadır.

Araştırmanın Amacı

Araştırmamızın amacı, Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu'nun 18.07.2005 gün ve sırasıyla 218, 262, 211, 213, 246 sayılı kararları ve Yayınlar Dairesi Başkanlığı'nın 04.06.2007 gün ve 2682 sayılı yazısı ile üçüncü defa basılan 1-5 Türkçe ders kitaplarında ulusal tarihle ilgili metinlere ne derece yer verildiğini belirlemektir.

Araştırmanın Önemi

Eğitim öğretimdeki tüm derslerin temelinde Türkçe vardır. Türkçe dersi bu denli önemli olduğuna göre, bu ders kapsamında kullanılan ders kitaplarındaki metinler de çok önemlidir. Türk Millî Eğitiminin amaçlarına ulaşmak için, bu metinlerin doğru ve etkili kullanılması gerekmektedir. Millî eğitimin en temel amaçlarından biri kendi millî değerlerine sahip bireyler yetiştirmektir. Orta tarihi öğeler ise bu yolda kullanılacak önemli enstrümanlardan biridir. Dolayısıyla, ders kitaplarında ulusal tarihle ilgili edebi metinler ne kadar fazla yer alırsa, çocuğun öğrendikleri o derece kalıcı olacaktır. Çocuk, geçmişini edebi metinler aracılığıyla belki de daha eğlenceli bir yoldan öğrenip, geleceğini daha iyi planlayabilecektir. Böylece çocuğun dünyaya bakış açısı genişleyecek, kendi toplumunu ve kültürel

değerlerini daha iyi tanımlayabilecek, sosyal ve siyasal olay ve fikirleri değerlendirişi deęiŖecek, kim olduğunun farkına varacak, yaŖadığı veya yaŖanan sorunlar, olaylar ve durumlar karŖısında nemelazımcılıktan vazgeçip sosyal sorumluluk duygusu artacak, kısacası ülkesinde ve dünyada yaŖananların neden ve niçinleri onu ilgilendirecek, içinde yaŖadığı dünyayı daha iyi anlayabilecektir.

AraŖtırmanın Sınırlılıkları

Bu araŖtırma, 2009-2010 eğitim öğretim yılında, ilköğretim okullarının birinci kademesinde Türkçe derslerinde okutulması amacıyla çeŖitli yayınevlerince yayımlanan ve Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak dağıtılan, 1, 2, 3, 4, 5. sınıfların Türkçe ders kitaplarında yer alan millî tarihle ilgili metinlerin değerlendirilmesiyle sınırlıdır.

YÖNTEM

Evren ve Örneklem

AraŖtırmanın evrenini ilköğretim birinci ve ikinci kademe de kullanılan Türkçe ders kitapları oluŖturmaktadır. AraŖtırmanın örnekle mi ise Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulunun 18.07.2005 gün ve 269-273 sayılı ararı ile ders kitabı olarak kabul edilen ve Yayınlar Dairesi Başkanlığının 04.06.2007 gün ve 2682 sayılı yazısı ile üçüncü defa basılan 1-5 Türkçe ders kitaplarıdır. AraŖtırmaya konu olan Türkçe ders kitaplarında incelenen metinlere iliŖkin sayısal bilgiler Tablo 2’de yer almaktadır.

Tablo 1. Türkçe Ders Kitaplarındaki (1-5) Metinlere İliŖkin Sayısal Bilgiler

Sınıf Düzeyi	I. Basamak (1-5)				
	1	2	3	4	5
Metin Sayısı (f)	12	24	32	24	24

Tablo 1’de görüldüğü gibi, ilköğretim birinci basamak (1-5) Türkçe ders kitaplarında yer alan ve incelenen metin sayısı 116’dır.

Birinci sınıf Türkçe ders kitabındaki temalar ve metinler aŖağıdaki tabloda gösterilmiŖtir.

Tablo 2. 1. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Bulunan Tema ve Metinler

Tema Adı	Metin Adı
I. Oyun ve Spor	Oyuncaklarım Ebe Ebe Gel Bize Sporun Önemi
II. Üretim-Tüketim ve Verimlilik	Besinler Mesleğimiz Reklamların Etkisi
III. Hayal Gücü	Meslek Gibi Üç Uçan Çocuk Gökkuşluğu
IV. Dünyamız ve Uzay	Mevsimler Güney Tatile Çıktı Gökyüzü

Tablo 2'de görüldüğü gibi birinci sınıf Türkçe ders kitabında dört tema ve on iki metin bulunmaktadır.

İkinci sınıf Türkçe ders kitabındaki temalar ve metinler aşağıdaki Tablo 3'de gösterilmiştir.

Tablo 3. 2. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Bulunan Tema ve Metinler

Tema Adı	Metin Adı
I. Birey ve Toplum	Okulumuz Sokakta Üç Kelebek
II. Atatürk	Atatürk'ün Hayatı Atatürk Anılarla Atatürk
III. Değerlerimiz	Bayramlarımız Dünya Çocukları Kafasını Pencerede Unutmasın
IV. Sağlık ve Çevre	Sağlıklı Beslenme Ağaç Diyor ki Eylül ve Diş Dostları
V. Doğal Afetler	İlk Yardım Oyunu Kar Fırtınası ve Çığlar Kızılây
VI. Hayal Gücü	Yeni Bir Buluş Yeni Bir Dünya Gökkuşluğu Bir Gemi Olsa
VII. Üretim-Tüketim ve Verimlilik	Bayramlık Bizim Pazar Mesleğin Ne Olmalı?
VIII. Eğitsel ve Sosyal Etkinlikler	Kütüphanede Doğan Öykü Lunapark Tiyatro

Tablo 3'te görüldüğü gibi, ikinci sınıf Türkçe ders kitabında sekiz tema ve yirmi dört metin bulunmaktadır.

Üçüncü sınıf Türkçe ders kitabındaki temalar ve metinler aşağıdaki Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4. 3. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Bulunan Tema ve Metinler

Tema Adı	Metin Adı
I. Birey ve Toplum	Okula Dönmek Sen de Büyüyorsun Trafik Sevinç Çılgınlıkları
II. Atatürk	Sana Borçluyuz Cumhuriyet Ağacı Atatürk'ün İğde Ağacı Atatürk'ün Hayatı
III. Değerlerimiz	Bayramlarım Çanakkale Geçilmez Büyüdük Eski Sofralar
IV. Sağlık ve Çevre	Çatlak Kova Hastane Bu Dünya Hepimizin Saygın İnsan
VI. Dünyamız ve Uzay	Dolunay Yıldızlar ve Gökyüzündeki Resim 12 Ay Denizi Özleyen Çocuk
VII. Üretim-Tüketim	Reklamlar Alışveriş Tutumsuz ile Kırlangıç Ne Olsam?
VII. Doğal Afetler	Tsunami Kırmızı Karınca Ailesi ile Bencil Karınca Dayanışma İçinde Olmalı Doğal Afetler
VIII. Eğitsel ve Sosyal Etkinlikler	Köy Düğünü Bilim Şenliği Okuma Alışkanlığı İzci Marşı

Tablo 4'te görüldüğü gibi üçüncü sınıf Türkçe ders kitabında sekiz tema ve otuz iki metin bulunmaktadır.

Dördüncü sınıf Türkçe ders kitabındaki temalar ve metinler

aşağıdaki tablo 5'te gösterilmiştir.

Tablo 5. 4. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Bulunan Tema ve Metinler

Tema Adı	Metin Adı
I. Birey ve Toplum	Çiz Öğretmenim Kuş Cıvıltısını ve Fırın Kokusunu "Görebilmek" Fobilerimizle Nasıl Baş Edebiliriz?
II. Atatürk	Cumhuriyet Düşmandan Kaçılmaz Atatürk ve İnsan Hakları
III. Üretim, Tüketim ve Verimlilik	Çiftçiler Geleceğin Meslekleri Ülkemizde Maden Kömürünün Bulunuşu
IV. Yenilikler ve Gelişmeler	Edison Ampülü Buluyor Elektronik Posta Türkiye'm Uyanıyor
V. Sağlık ve Çevre	Zeytin Ağacının Ağıdı Bir Hastalığın Yenilişi Ülkemizde Çevre Korumacılığı
VI. Güzel Sanatlar	Sanat ve Ben Sesini Yitiren Flüt Sanat Eğitimi
VII. Değerlerimiz	Nasreddin Hoca'nın Köyünde Ben Bir Küçük Kilimim Hoş Geldin 23 Nisan
VIII. Eğitsel ve Sosyal Etkinlikler	Müze Kaçkar Dağları Ceren Kampta

Tablo 5'te görüldüğü gibi dördüncü sınıf Türkçe ders kitabında sekiz tema ve yirmi dört metin bulunmaktadır.

Beşinci sınıf Türkçe ders kitabındaki temalar ve metinler aşağıdaki tablo 6'da gösterilmiştir.

Tablo 6. 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Bulunan Tema ve Metinler

Tema Adı	Metin Adı
I. Birey ve Toplum	Üç Soru Adsız Çeşme Beden Dilimiz
II. Atatürk	Atatürk Parkı'na Gezi Mustafa Kemal'in Kağnısı Nasıl Okurdu?
III. Sağlık ve Çevre	Kedilere Ad Koymak Haydi Banyoya Sel
IV. Değerlerimiz	Fatih'ten Hikâyeler Mehter Koca Seyit Bebeklerin Ulusu Yok
V. Yenilikler ve Gelişmeler	Var mı? Bekledim Gece Oldu Telefonun Tarihi
VI. Güzel Sanatlar	Ebrucu Bir Kuşun Resmini Yapmak İçin Bir Çizgi Bin Dünya
VII. Kurumlar ve Sosyal Örgütler	Türk Kültür Sisteminde Vakfın Yeri Vakıflar Bando Takımı
VII. Oyun ve Spor	Bastım, Bastım, Gölgene Bastım! Çocukluk Zamanı Soğanlı Bebekleri

Tablo 6'da görüldüğü gibi beşinci sınıf Türkçe ders kitabında sekiz tema ve yirmi dört metin bulunmaktadır.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada belgesel tarama yöntemi kullanılmıştır. Belgesel tarama belli bir amaca dönük olarak kaynakları bulma, okuma, not alma ve değerlendirme işlemlerini kapsar (Bogdan ve Biklen, 2003; Karasar, 2006; Yıldırım ve Şimşek, 2005). Araştırmada veri toplama aracı olarak "Tarihi Metin İnceleme Formu" kullanılmıştır. Bu form oluşturulurken gerekli literatür taraması yapılmış ve uzman görüşleri alınmıştır.

Veri Analizi

Bu betimsel çalışmada toplanan veriler, çalışmanın amacı doğrultusunda frekans ve yüzde hesaplamaları kullanılarak sınıflandırılmıştır. Bu sınıflandırmada metinlerin Türk tarihine göre

durumları göz önünde bulundurulmuştur. Kitaplardan elde edilen bulgular tablolarda sunulmuş ve yorumlanmıştır.

Bulgular ve Yorum

Birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan metinlerin ne derece ulusal tarihle ilgili olduklarını anlamak için tarihi metin inceleme formu oluşturulmuş ve Tablo 7'de yüzde ve frekans dağılımına bakılmıştır.

Tablo 7. 1-5. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarındaki Ulusal Tarihle İlgili Metinlerin Sınıflara Göre Yüzde ve Frekanslarının Dağılımı

Sınıflar		İslamiyet Öncesi	İslamiyet Sonrası			
			Selçuklu Dönemi	Osmanlı Devleti	Atatürk ve Cumhuriyet Dönemi	1938 ve Sonrası
1. sınıf	f	0	0	0	0	0
	%	0	0	0	0	0
2. sınıf	f	0	0	0	3	0
	%	0	0	0	12,5	0
3. sınıf	f	0	0	1	4	0
	%	0	0	3,1	12,5	0
4. sınıf	f	0	1	1	3	0
	%	0	4,2	4,2	12,5	0
5. sınıf	f	0	0	2	3	0
	%	0	0	8,3	12,5	0
Toplam	f	0	1	4	13	0
	%	0	0,9	3,4	11,2	0

Tablo 7'de görüldüğü gibi 1. sınıf Türkçe ders kitabında İslamiyet Öncesi, Selçuklu Dönemi, Osmanlı Devleti, Atatürk ve Cumhuriyet Dönemi ve 1938 ve sonrası ile ilgili metin bulunmamaktadır. 2. sınıf Türkçe ders kitabında ise yalnız Atatürk ve Cumhuriyet Döneminden %12.5 oranında metin bulunmaktadır. 3. sınıf Türkçe ders kitabında Osmanlı Devleti döneminde %3.1 oranında, Atatürk ve Cumhuriyet Döneminden %12.5 oranında metin bulunmaktadır. 4. sınıf Türkçe ders kitabında Osmanlı Devleti döneminde %4.2, Selçuklu döneminden %4.2 oranında, Atatürk ve Cumhuriyet Döneminden %12.5 oranında metin bulunmaktadır. 5. sınıf Türkçe ders kitabında Osmanlı Devleti döneminde %8.3 oranında, Atatürk ve Cumhuriyet Döneminden %12.5 oranında metin bulunmaktadır.

Tablo 8. 1-5. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarındaki Ulusal Tarihle İlgili Metinlerin Temalar Göre Yüzde ve Frekanslarının Dağılımı

Temalar		İslâmiyet Öncesi	İslamiyet Sonrası Dönemler			
			Selçuklu	Osmanlı	Cumhuriyet	1938 Sonrası
Üretim-Tüketim ve Verimlilik	f	0	0	0	0	0
	%	0	0	0	0	0
Oyun ve Spor	f	0	0	0	0	0
	%	0	0	0	0	0
Hayal Gücü	f	0	0	0	0	0
	%	0	0	0	0	0
Dünyamız ve Uzay	f	0	0	0	0	0
	%	0	0	0	0	0
Birey ve Toplum	f	0	0	0	0	0
	%	0	0	0	0	0
Atatürk	f	0	0	1	12	0
	%	0	0	7,7	92,3	0
Değerlerimiz	f	0	1	3	0	0
	%	0	7,7	23,1	0	0
Sağlık ve Çevre	f	0	0	0	0	0
	%	0	0	0	0	0
Doğal Afetler	f	0	0	0	0	0
	%	0	0	0	0	0
Hayal Gücü	f	0	0	0	0	0
	%	0	0	0	0	0
Üretim-Tüketim	f	0	0	0	0	0
	%	0	0	0	0	0
Eğit. ve Sosyal Etkinlikler	f	0	0	0	0	0
	%	0	0	0	0	0
Güzel Sanatlar	f	0	0	0	0	0
	%	0	0	0	0	0
Yenilikler ve Gelişmeler	f	0	0	0	0	0
	%	0	0	0	0	0
Kurumlar ve Sosyal Örgütler	f	0	0	0	0	0
	%	0	0	0	0	0
Doğal Afetler	f	0	0	0	0	0
	%	0	0	0	0	0

Tablo 8'de görüldüğü gibi Atatürk temasındaki metinlerin %7,7'si Osmanlı döneminde, %92,3'ü Atatürk ve Cumhuriyet Döneminde bulunmaktadır. Değerlerimiz temasındaki metinlerin %7,7'si Selçuklu döneminde, %23,1'i Osmanlı devleti döneminde bulunmaktadır.

Sonuç ve Öneriler

Yapılan çalışma sonucunda, 1-5. sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan metinlerin yeterince ulusal tarihimizi kapsamadığı tespit edilmiştir. Özellikle metin ve tema seçiminde yerinde seçimler yapılmadığı görülmüştür. Kitaba konu olan metinlerin tarihi sürecine baktığımızda, milletimizin yaklaşık son iki asırlık geçmişini ihtiva ettiğini görmekteyiz. Bu asırlar, ölmek ve olmak mücadelemiz olan Çanakkale ve Kurtuluş Savaşlarını bir yana bırakırsak, genel tarihimiz içinde, en fazla acı çektiğimiz, düşmanlarımız karşısında ezildiğimiz dönemlerdendir. Ders kitaplarında işlenen konular arasında, ne Osmanlı ve daha önceki dönemlerdeki muhteşem başarılarımızdan, ne bu dönemlerdeki bilim ve sanat dallarında büyük başarılarımıza imza atmış bilim ve sanat adamlarımızdan, ne de en kötü günlerimizde kazandığımız, Çanakkale ve Kurtuluş Savaşı gibi zaferlerimizden ve bu başarıları kazanan kahramanlarımızdan gerektiği kadar söz edilmemektedir. Türkçe öğretim programlarında temalardan hareketle tarihi metinler belirlenmeli, bu metinlerin dağılımları sınıf seviyelerine göre yapılmalıdır.

Temel eğitim birinci kademe dönemi, çocukların fiziksel gelişim yanında, zihinsel gelişimleri açısından da son derece önemli dönemlerden biridir. Bu açıdan baktığımızda da bu dönemdeki Türkçe kitaplarında metinlerde seçici davranmanın ve hassasiyet göstermenin gerekliliğini görüyoruz. Kısacası sahip olduğumuz tarihimiz bizi biz yapan temel unsurdur. Milletimize hayat veren can damarlarındandır. Gelecek nesillerimizin refahı, mutluluğu, varlığı için tarihimize dört elle sarılmalı ve Türkçe ders kitaplarındaki metinleri de tarihimizi öğretmek için bir araç olarak kullanmalıyız. Anlaşılacağı üzeri ulusal tarihin nesillere aktarılmasında Türkçe ders kitaplarına büyük görev düşmektedir. Önemli olan bu metinlerden en üst düzeyde faydalanabilmektir.

KAYNAKLAR

- BOGDAN R. C. & BIKLEN, S. K. , *Qualitative Research for Education. An Introduction to Theory and Methods*. Third Edition., MA, Allyn&Bacon, 1998.
KARASAR, N. (2006), *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayınları
MEB (2005), *İlköğretim 1-5. sınıf programları tanıtım el kitabı*, Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi
ÖZ, F. (2001). *Uygulamalı Türkçe Öğretimi*. Ankara: Anı Yayıncılık

ÖZBAY, M. (2003). *Öğretmen Görüşlerine Göre İlköğretim Okullarında Türkçe Öğretimi*. Ankara: Gölge Ofset Matbaacılık.

PAYKOÇ, F. (1991). *Tarih Öğretimi*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Yayınları

YILDIRIM A. ve ŞİMŞEK H. (2005). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri (Geliştirilmiş 5. Baskı)*. Ankara: Seçkin Yayıncılık

İnceleme Esas Olan Ders Kitapları:

DAĞLIOĞLU Şahbaz, E. ve ÇAĞLAROĞLU, T. (2009). *İlköğretim Türkçe Ders Kitabı 1*. İstanbul: Selt Yayınları

YILDIRIM, S. J. , YILDIZ, V. ve DEMİR, N. (2009). *İlköğretim Türkçe 2 Ders Kitabı*. Ankara: Kök Yayıncılık

KARAFİLİK, F. , DEĞİRMENCİ, G. ve BİLKAN, N. (2009). *İlköğretim Türkçe Ders Kitabı 3*. Ankara: Harf Yayınları

KAPULU, A., ATAMAN, M., TURAN, A., BOZKURT, H. S. ve KARACA, A. (2009). *İlköğretim Türkçe 4 Ders Kitabı*. Ankara: Koza Yayın Dağıtım

ALDI, M., BEYRELİ, L., DURAN, C., GÜNDOĞDU, A., GÜNYÜZ, M., KAÇALIN, M. , KARATAŞ, İ. H. , ÖZKAN, M. A. ve UNCU, Ü. (2009). *İlköğretim Türkçe 5 Ders Kitabı*. İstanbul: Erdem Yayınları